

Projekt

z dnia 10 września 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY WARTA BOLESŁAWIECKA**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 z późn. zm.) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r., poz. 177 z późn. zm.) Rada Gminy Warta Bolesławiecka uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

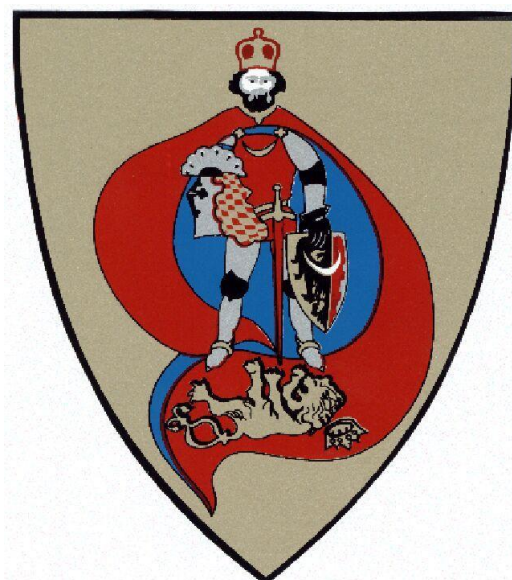
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Warta Bolesławiecka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Robert Boluk

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE WARTA BOLESŁAWIECKA NA LATA 2024-2026

Spis treści

<u>I. WPROWADZENIE</u>	3
<u>II UWARUNKOWANIA PRAWNE</u>	5
<u>II 1. Podstawa prawna</u>	5
<u>II 2. Akty prawne</u>	5
<u>II 3. Zadania ustawowe gminy w zakresie wspierania rodziny</u>	6
<u>III PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE</u>	8
<u>III 1. Lokalizacja</u>	8
<u>III 2. Demografia</u>	8
<u>IV CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA</u>	9
<u>IV 1. Pomoc społeczna</u>	9
<u>IV 2. Procedura „Niebieskie Karty”</u>	11
<u>IV 3. Świadczenia rodzinne</u>	11
<u>IV 4. Fundusz Alimentacyjny</u>	12
<u>IV 5. Bezrobocie</u>	13
<u>IV 6. Współpraca GOPS</u>	14
<u>IV 7. Karta Dużej Rodziny</u>	15
<u>V ANALIZA SWOT</u>	15
<u>VI. ADRESACI PROGRAMU</u>	18
<u>VII CZĘŚĆ PROGRAMOWA</u>	18
<u>VII 1. Cel główny</u>	18
<u>VII 2. Cele szczegółowe</u>	19
<u>VIII REALIZATORZY PROGRAMU</u>	22
<u>IX FINANSOWANIE</u>	23
<u>X MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU</u>	24
<u>XI ZAKŁADANE REZULTATY PROGRAMU</u>	24
<u>XII HARMONOGRAM</u>	24

I. WPROWADZENIE

Niniejszy Gminny Program Wsparcia Rodziny w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024-2026 stanowi strategiczny dokument dla władz gminy, jako że został opracowany w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady zapewnienia szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Rodzina niejednokrotnie jest pojmowana jako podstawowa komórka społeczna i stanowi zarazem naturalne otoczenie dla człowieka, które powinno sprzyjać harmonijnemu rozwojowi wszystkich członków tej rodziny. W razie wystąpienia dysfunkcji w życiu rodziny państwo ma obowiązek zapewnić dziecku specjalną ochronę oraz pomoc w przezwyciężaniu zaistniałej sytuacji, która może rozwinąć się, powodując poważne niedostatki w zaspokajaniu potrzeb biologicznych, rozwojowych i uczuciowych członków rodziny.

Biorąc powyższe pod uwagę, nałożono na gminy obowiązek m.in. opracowywania i wdrożenia trzyletnich gminnych programów wspierania rodziny zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Doświadczenie trudności w tej sferze podlega specyficznym oddziaływaniom wspierającym i naprawczym. Realizowanie tych zadań, na mocy ustawy, zostało w znacznej mierze oparte na usłudze asystenta rodziny. On jest głównym koordynatorem działań pomocowych, które w zamierzeniu muszą być zindywidualizowane, tj. ich wykorzystanie zależne jest od potrzeb konkretnej rodziny.

Rodziny borykające się z problemami, których rozwiązanie nie jest możliwe bez wsparcia instytucjonalnego, najczęściej znajdują się w obszarze działania pomocy społecznej. Doświadczenia w pracy z beneficjentami świadczeń pomocowych wyraźnie pokazują, jak złożony i trudny jest proces niwelowania nieprawidłowości w rozpoznanych obszarach. Praca nad „zmianą” jest wieloetapowa, wielopoziomowa, trudna i w wielu przypadkach skazana na porażkę. Bez zaangażowania i współpracy ze strony członków rodzin, nawet najlepiej przygotowana kadra pracowników nie będzie w stanie wesprzeć rodziny w procesie zmiany i wychodzenia z nieporadności.

Na użytek realizacji Programu przyjęto definicję legalną rodziny wyrażoną w art. 6 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej: „osoby spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące”. Takie pojmowanie rodziny nie wiąże się z koniecznością występowania instytucjonalnej formy małżeństwa ani więzi pokrewieństwa.

Program opiera się na założeniu subsydiarności pomocy, tj. wspierania a nie ich wyręczania. Priorytetem jest wsparcie funkcjonowania rodziny jako całości, zredukowanie natężenia dysfunkcjonalności rodziny, która mogłaby doprowadzić do konieczności odseparowania dzieci od ich rodziny i objęcia ich opieką w pieczy zastępczej. W sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej - doprowadzenie do sytuacji, w której możliwy stanie się powrót do rodziny macierzystej. Należy poczynić wszelkie starania, aby rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej uzyskały profesjonalną pomoc i mogły w przyszłości samodzielnie, bez wsparcia instytucjonalnego, realizować złożone funkcje rodziny.

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 nawiązuje do celów i działań realizowanych na mocy wcześniej obowiązującego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2021-2023 (przyjętego na mocy Uchwały nr XXVI/279/21 z dnia 18 maja 2021 r. Rady Gminy Warta Bolesławiecka), a także wpisuje się w I cel strategiczny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Bolesławieckiego na lata 2016 – 2026 („Wsparcie dla rodzin zamieszkujących gminę”), w którym założono następujące kierunki działań:

I 1. Pomoc rodzinom ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo oraz w trudnej sytuacji materialnej z powodu wielodzietności lub samotnego rodzicielstwa;

I 2. Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania systemu pieczy zastępczej;

I 3. Zapewnianie dzieciom i młodzieży dostępu do kształcenia i możliwości rozwijania swoich zainteresowań;

I 4. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży;

I 5. Zapewnienie i ubogacenie oferty spędzania czasu wolnego poprzez modernizację i rozwój infrastruktury kulturalno-rekreacyjnej;

I 6. Inicjowanie, promowanie i wspieranie wydarzeń sprzyjających integracji społeczności lokalnej (m.in. festynów, pikników, imprez kulturalnych, artystycznych, rekreacyjnych i sportowych).

I 7. Zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia, w tym zdrowia psychicznego, oraz promocja zdrowego stylu życia, w szczególności poprzez prowadzenie profilaktyki zdrowotnej, poprawę dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych, a także zapewnienie dostępu osobom w kryzysie psychicznym do konsultacji.

I 8. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Warta Bolesławiecka.

II UWARUNKOWANIA PRAWNE

II 1. Podstawa prawna

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024-2026 wynika z art. 176 pkt 1 i 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742 i 743.) – zwana dalej ustawą.

II 2. Akty prawne

Niniejszy Program został opracowany i będzie realizowany w zgodzie z relewantnymi przepisami następujących w szczególności następujących aktów prawnych:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2023 poz. 901, 1693, 1938, 2760),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2023 poz. 2151),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. 2023 poz. 1939),
- Ustawę z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. z 2023 r. poz. 1718).
- Ustawę z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. 2024 poz. 338),
- Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923),
- Ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 421),
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2424).
- Ustawę z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz.U. 2024 poz. 323),
- Ustawę z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. 2023 poz. 1993),

- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424),
- Ustawę z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. 2022 poz. 1700, z 2023 r. poz. 289, 1860),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 nr 292 poz. 1720)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 6 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej (Dz.U. 2023 poz. 2452).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571).

II 3. Zadania ustawowe gminy w zakresie wspierania rodziny

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) (uchylona)
 - b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

- 6) sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy, w terminie:
 - a) do dnia 31 stycznia danego roku – za okres od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia poprzedniego roku,
 - b) do dnia 31 lipca danego roku – za okres od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca danego roku;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Natomiast na podstawie art. 177 ust. 1 i 2 ustawy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Do 2017 roku ustawa z 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej była jedynym podstawowym aktem prawnym, który definiował różnorodne formy wsparcia rodziny na poziomie gminy. W grudniu 2016 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia kompleksowego programu wsparcia dla rodzin „Za życiem”. W ślad za programem została uchwalona ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wspomniane dokumenty zaczęły obowiązywać w styczniu 2017 roku. Wskazana powyżej ustawa wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi, a w szczególności wychowujące niepełnosprawne dzieci. Proponowana przez rząd pomoc obejmuje kompleksowe rozwiązania dotyczące wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomagania dziecka i jego rodziny, usług wspierających i rehabilitacyjnych oraz wsparcia mieszkaniowego. Zgodnie z nowymi przepisami rodzinom, w których urodzi się dziecko z ciężką i nieodwracalną niepełnosprawnością albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, które powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tys. zł. Ustawa „Za życiem” przewiduje również m. in. że przewodnikiem po systemie wsparcia dla rodzin, w których urodzą się dzieci z niepełnosprawnością lub ciężką chorobą, będzie asystent rodziny, którego zadaniem będzie

koordynowanie dostępnej pomocy, ma również znacznie usprawnić dostęp do świadczeń zdrowotnych.

III PODSTAWOWE INFORMACJE O GMINIE

III 1. Lokalizacja

Gmina Warta Bolesławiecka jest położona w powiecie bolesławieckim i południowo-zachodniej części dawnego województwa legnickiego – obecnie w województwie dolnośląskim. Od strony północnej, wschodniej i częściowo południowej graniczy z gminami Gromadka, Chojnów, Zagrodno i Pielgrzymka. Od strony zachodniej i południowo-zachodniej z gminami Bolesławiec i Lwówek Śląski.

Gmina ma kształt wydłużony; jej długość w kierunku N-S wynosi średnio 15 km, a szerokość W-E średnio 7 km. Główna miejscowość, w której mieszczą się władze gminy to Warta Bolesławiecka usytuowana w środkowej części gminy. Gminę tworzy 10 wsi (10 sołectw, w tym jedna Rada Osiedla).

Gmina zajmuje obszar 11.090 ha.

III 2. Demografia

Liczba mieszkańców zmalała o 1,12% w ostatnich trzech latach. Liczebnie nieznacznie przeważają kobiety (w roku 2023 stanowiły 51%).

Liczba małżeństw zawieranych przez mieszkańców gminy wykazuje wahania, aczkolwiek zestawiając ze sobą dane za lata krańcowe widać przyrost o 21%. Jednocześnie stale spada liczba orzekanych rozwodów (o 25%).

Tab. 1. Dane demograficzne dla gminy Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Mieszkańcy ogółem, w tym:	8434	8334	8339
- kobiet	4270	4233	4241
- mężczyzn	4164	4101	4098
Liczba małżeństw zawartych przez mieszkańców gminy	34	44	41
Liczba orzekanych rozwodów mieszkańców gminy	16	15	12

Źródło: USC

Tab. 2. Grupy wiekowe mieszkańców gminy Warta Bolesławiecka (stan na 31.12.2023)

Liczba mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (0-17), w tym	1607
- kobiet	801
- mężczyzn	806
Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym (18-60)	4826
- kobiet	2360
- mężczyzn	2466
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (60+)	2005
- kobiet	1131
- mężczyzn	874

Źródło: USC

IV CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

IV 1. Pomoc społeczna

Łączna liczba rodzin objętych różnymi formami wsparcia przez GOPS w Warcie Bolesławieckiej wykazuje wahania na przestrzeni ostatnich trzech lat – po spadku w roku 2022 już w roku następnym wskaźnik ten przekroczył liczbę rodzin z roku wyjściowego (2021), co oznacza, że GOPS udzielił pomocy o 9% więcej rodzin w roku 2023, niż w 2021.

Dużo większą popularnością cieszą się świadczenia pieniężne (np. w roku 2023: 75,7% wszystkich rodzin korzystających ze wsparcia GOPS otrzymały właśnie świadczenia finansowe).

Natomiast liczba rodzin objęta pracą socjalną utrzymywała się na stałym poziomie do 2022, aby zmaleć w roku następnym o 9,25%.

Tab. 3. Pomoc społeczna dla rodzin świadczona przez GOPS w Warcie Bolesławieckiej w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Rodziny objęte pomocą, w tym	163	154	177
ze świadczeń pieniężnych skorzystało	142	132	134
ze świadczeń niepieniężnych skorzystało	40	38	43
Wydano decyzji administracyjnych	573	527	548
Rodziny objęte pracą socjalną	108	108	98

Źródło: Raporty o stanie gminy

Od 2021 r. nie ulega radykalnym zmianom struktura przyczyn, dla których GOPS w Warcie Bolesławieckiej przyznaje pomoc rodzinom.

Od lat dominuje ubóstwo – w roku 2023: 75,14% ogólnej puli rodzin objętej pomocą przez GOPS stanowiły rodziny korzystające ze wsparcia, z uwagi na ubóstwo.

Drugą w kolejności przyczyną jest długotrwała lub ciężka choroba (odpowiednio: 58,75% rodzin), a trzecią stanowi niepełnosprawność (odpowiednio: 44,06%).

Jedyną przyczyną, dla której żadna rodzina nie skorzystała od trzech lat z pomocy GOPS, jest przemoc domowa.

W obrębie różnych kategorii przyczyn przyznawania pomocy społecznej widać różne tendencje:

- stale coraz mniej rodzin korzysta z pomocy GOPS z powodu ubóstwa (spadek o 5,67%);
- stale rośnie liczba rodzin korzystająca ze wsparcia z powodu bezdomności (wzrost o 120%) oraz niepełnosprawności (o 16,41%);
- po spadku w roku 2022 liczby rodzin korzystających ze wsparcia, z uwagi na bezrobocie, wartość ta wzrosła już w roku następnym, przekraczając poziom wyjściowy – co oznacza wzrost liczby rodzin, którym GOPS przyznał pomoc z powodu problemu alkoholowego o 15,38%;

Incydentalnie zdarzają się przypadki udzielania pomocy z innych powodów.

Tab. 4. Przyczyny udzielania pomocy społecznej rodzinom w Warcie Bolesławieckiej w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Ubóstwo	141	135	133
Bezdomność	5	8	11
Bezrobocie	72	52	53
Niepełnosprawność	67	77	78
Długotrwała lub ciężka choroba	99	93	104
Przemoc domowa	0	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa	14	14	16
- w tym potrzeba ochrony wielodzietności	13	13	15
Bezradność w sprawach op.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego (ogółem)	15	14	16
- w tym rodziny niepełne	13	9	-
Alkoholizm	13	9	15
Zdarzenie losowe	0	5	0
Kłeska żywiołowa	0	1	0
Sytuacja kryzysowa	0	0	1
Narkomania	0	0	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	0	0	3

Źródło: Raporty o stanie gminy

IV 2. Procedura „Niebieskie Karty”

Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” wykazuje wahania w latach 2021-2023, niemniej biorąc pod uwagę lata graniczne liczba takich przypadków wzrosła o 17,39%.

Omawianą procedurę inicjuje wyłącznie Policja. W badanym GOPS rozpoczął procedurę raz – w roku 2023.

Tab. 5. Procedura „Niebieskie Karty” w Gminie Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Sporządzono „Niebieskich Kart” – ogółem, w tym przez	23	12	27
Ośrodek Pomocy Społecznej	0	0	1
Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	0	0	0
Placówki Służby Zdrowia	0	0	0
Placówki szkolno-wychowawcze	0	0	0
Policję	23	12	26
Inne	0	0	0

Źródło: OPS i ZI

IV 3. Świadczenia rodzinne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej od maja 2004 r. realizuje zadania zlecone Gminie z zakresu administracji rządowej w zakresie świadczeń rodzinnych. Realizacja w/w zadania odbywa się na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2024 poz. 323).

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę i kwotę poszczególnych rodzajów przyznanych świadczeń w latach 2021-2023.

Zdecydowanie najwięcej ze świadczeń rodzinnych stanowią zasiłek rodzinny i zasiłek pielęgnacyjny. O ile liczba i łączna kwota przyznanych zasiłków rodzinnych stale maleje (odpowiednio o 40,01% i 35,37%), liczba i łączna kwota zasiłków pielęgnacyjnych wykazują duże wahania w czasie.

Tab. 6. Świadczenia rodzinne w gminie w l. 2021-2023

l.p.	Wyszczególnienie	2021		2022 r.		2023 r.	
		Liczba świadczeń	Kwota (zł.)	Liczba świadczeń	Kwota (zł.)	Liczba świadczeń	Kwota (zł.)
1.	Zasiłek rodzinny	4298	484.710,-	3324	413.065,17	2578	313.263,71
2.	Urodzenia dziecka	19	19.000,-	12	12.000,-	8	8.000,-
3.	Opieka nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	182	69.286,-	125	47198,70	51	19.773,22
4.	Samotne wychowywanie dziecka	221	42.060,-	178	28.970,18	151	31.093,94
5.	Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	413	47.845,-	391	42.399,99	291	31.483,44
6.	Rozpoczęcie roku szkolnego	428	23.052,-	468	20.827,77	287	17.270,97
7.	Podjęcie nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	603	40.901,-	537	33.541,62	367	24.483,16
8.	Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	727	66.983,-	685	63040,34	598	53.522,-
9.	Zasiłki pielęgnacyjne	2897	624.723,-	2963	963.931,4	2830	610.827,-
10.	Świadczenia pielęgnacyjne	835	1.618.705,-	832	17.517,56	904	2.212.662,-
11.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	12	7 440,-	0	0	0	0
12.	Zasiłek dla opiekuna	0	0	0	0	0	
13.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	37	37.000,-	39	39.000,-	25	25.000,-
14.	Świadczenie rodzicielskie	225	210 900,-	182	167.811,-	192	176.868,-
15.	Jednorazowe świadczenie za życiem	0	0	2	8.000,-	1	4.000,-

Źródło: Raporty o stanie gminy

IV 4. Fundusz Alimentacyjny

Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023r., poz. 1993 z późn. zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej wypłaca świadczenia dla rodzin, których liczba utrzymuje się od dwóch lat na tym samym poziomie (32), lecz kwota łączna wypłaconych świadczeń zmalała w ostatnich trzech latach o 18,25%.

Liczba przyznanych świadczeń alimentacyjnych stale maleje (o 15%).

Zmniejszyła się również liczba dłużników alimentacyjnych, którzy figurują w ewidencji GOPS (o 16,8%), a w jeszcze większym stopniu liczba decyzji administracyjnych wydanych łącznie w sprawach świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (o 62,3%).

Tab. 7. Świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Rodziny, którym wypłacono świadczenia	30	32	32
Liczba świadczeń	567	558	482

Kwota wypłaconych świadczeń	264 474,-	255 859,56	216 192,96
Liczba dłużników alimentacyjnych, wobec których prowadzonych w roku postępowania, w tym	125	117	104
- zamieszkałych na terenie gminy	80	77	79
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	1780	1530	671
Liczba wniosków o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych	90	21	26

Źródło: Raporty o stanie gminy

IV 5. Bezrobocie

Bezrobocie rejestrowane bywa definiowane w różny sposób. Najczęściej definiuje się stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji).

Zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Bolesławcu – bezrobocie wśród mieszkańców gminy stale maleje – o 41% w ostatnich trzech latach. Wśród mężczyzn odnotowuje się stały spadek – w ciągu trzech lat o 33%. Liczba zarejestrowanych w PUP kobiet również zmalała – i to w większym wymiarze, bo o 47%, niemniej w 2023 r. wyniosła o 4,25% więcej, niż w roku poprzednim.

Od 2022 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych nieznacznie przeważają mężczyźni.

Tab. 8. Bezrobocie rejestrowane w gminie Warta Bolesławiecka w l. 2021-2023.

	2021	2022	2023
Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne, w tym:	170	105	101
kobiety	92	47	49
mężczyźni	78	58	52

Źródło: PUP

IV 6. Współpraca GOPS

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej prowadzi działania na rzecz społeczności lokalnej Gminy, w tym rodzin również we współpracy z wieloma instytucjami i organizacjami pozarządowymi. Wśród najważniejszych podmiotów, z którymi prowadzona jest regularna współpraca należą w szczególności:

- **Współpraca z Posterunkiem Policji w Warcie Bolesławieckiej** – związana jest z problematyką rodzinną. W 2023 roku zgłoszono tutejszemu GOPS kilka interwencji dotyczących niepokojących sytuacji w rodzinach. We wszystkich przypadkach pracownicy socjalni starali się nawiązać kontakt ze wskazaniami środowiskowymi i udzielali stosownego wsparcia. Ponadto, współpraca polegała na wyjazdach w teren z pracownikami socjalnymi podczas zgłaszanych interwencji oraz w celu przeprowadzenia wywiadów środowiskowych przede wszystkim w rodzinach konfliktowych.
- **Współpraca ze szkołami na terenie Gminy** – ma trwały charakter i związana jest w szczególności z dożywianiem dzieci uczęszczających do szkół. W zakresie dzieci wymagających dożywiania prowadzona jest na bieżąco ścisła współpraca z dyrektorami szkół i pedagogami szkolnymi dotycząca wskazania dzieci, które jeszcze dodatkowo powinny być dożywiane bez wystawienia decyzji administracyjnej. Na bieżąco istnieje współpraca w zakresie wspierania rodzin niewydolnych wychowawczo.
- **Współpraca z Sądem Rodzinnym i Nieletnich w Bolesławcu** – dotyczy kierowania wniosków o ograniczenie władzy rodzicielskiej i przyznanie kuratorów dla rodzin niewydolnych wychowawczo.
- **Współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** dotyczy przede wszystkim działań zmierzających do podjęcia leczenia odwykowego przez podopiecznych tutejszego Ośrodka.
- **Współpraca z KRUS i Zakładem Ubezpieczeń Społecznych** – w celu ustalenia okresów zatrudnienia dla osób korzystających z pomocy w formie świadczeń pielęgnacyjnych. W imieniu podopiecznych przygotowujemy niezbędne dokumenty osobom ubiegającym się o przyznanie świadczeń emerytalno-rentowych.
- **Współpraca z CARITAS Diecezji Legnickiej** – w ramach tej współpracy GOPS

w Warcie Bolesławieckiej realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym realizowanego Podprogramie 2021 Plus, którego celem było zapewnienie najuboższym mieszkańcom Polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących.

IV 7. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny cieszy się rosnącą popularnością wśród mieszkańców gminy. Tylko na przestrzeni lat 2021-2022 liczba wniosków złożonych ws. wydania Karty wzrosła ponad pięciokrotnie, a w ostatnich trzech latach ośmiokrotnie (o 715,78%).

Tab. 9. Karta Dużej Rodziny w gminie w l. 2021-2023

	2021	2022	2023
Wpłynęło wniosków o wydanie KDR	19	102	155
Koszt łączny wydania Kart	270,-	1 765,-	2 833,-

Źródło: Raporty o stanie gminy

V ANALIZA SWOT

W programie zastosowano analizę SWOT jako narzędzie identyfikacji i usystematyzowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń społecznego obszaru Gminy Warta Bolesławiecka. Na podstawie przeprowadzonej diagnozy sytuacji demograficznej i społecznej w Gminie Warta Bolesławiecka, w zakresie organizacji systemu opieki nad dzieckiem oraz wsparcia rodziny, dokonano analizy SWOT, wskazując mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia, tj. czynniki wewnętrzne i zewnętrzne mające wpływ na funkcjonowanie rodzin.

Tab. 10. Analiza SWOT - problemy i wspieranie rodzin w gminie Warta Bolesławiecka

Mocne strony
• aktywna postawa władz gminy w działaniach na rzecz polepszania sytuacji mieszkańców, • podejmowanie aktów prawa miejscowego oraz wdrażanie gminnych programów i

strategii z zakresu polityki społecznej, • zabezpieczenie w budżecie środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczy zastępczej, • działania profilaktyczne w placówkach oświatowych, • promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży, • dostępność do przedszkoli, • aktywna działalność podmiotów trzeciego sektora, • sprawnie funkcjonujące placówki wsparcia dziennego pod względem kadry oraz jej zaangażowania, • współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny, • doświadczona i kompetentna kadra instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, • otwartość i chęć udziału pracowników służb instytucji i organizacji pozarządowych w szkoleniach, • baza placówek wsparcia dziennego, • rozwój działań w obszarze wsparcia i pomocy rodzinie poprzez wprowadzenie innowacyjnych metod pracy w formie asystentury rodziny, • dostęp do ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, • funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
Słabe strony
• bezradność i niskie kwalifikacje opiekuńczo-wychowawcze części rodziców, • niska stopa życiowa części mieszkańców, • brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetów, • ubytek liczby ludności, • brak możliwości zaspokojenia uzasadnionych potrzeb w zakresie mieszkań socjalnych oraz budownictwa komunalnego, • niewystarczające specjalistyczne wsparcie dla kadr zajmujących się pracą z dzieckiem i rodziną, • niewystarczająca dostępność do placówek opieki nad dziećmi do lat 3, • niewystarczająca współpraca pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze wspierania dziecka i rodziny, • niechęć współpracy ze strony rodzin pomimo dobrego przygotowania i otwartość instytucji, • niedostrzeganie problemów przez same rodziny, • zbyt duże obciążenie zadaniami samorządu w stosunku do możliwości finansowych, lokalowych, kadrowych, • rosnąca niewydolność rodziców w procesie wychowawczym, • niewystarczająca dostępność opieki instytucjonalnej dla dzieci do lat 3 (np. żłobki), • ograniczona dostępność specjalistów w placówkach oświatowych np. terapeutów, psychologów, itp., • brak aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie organizowania grup samopomocowych,
Szanse
• wzrost świadomości społecznej i wiedzy na temat wypełniania funkcji

opiekuńczo- wychowawczej przez rodziców, • edukacja rodziców w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, bezradnością opiekuńczo-wychowawczą, zarządzaniem budżetem domowym, • rozsądne i długofalowe kształtowanie polityki prorodzinnej w celu wzrostu demograficznego, • lepsze wykorzystywanie potencjału i zasobów podmiotów trzeciego sektora, • wzrost umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia, • nowe rozwiązania prawne z lat 2020-2024 w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, pomocy społecznej i pieczy zastępczej, • wprowadzenie i realizacja większej liczby programów osłonowych i projektów profilaktycznych, • możliwość pozyskiwania funduszy unijnych, • promocja gminy, • wspieranie i rozwój postaw przedsiębiorczości wśród mieszkańców, • rozwój i modernizacja bazy oświatowej oraz rekreacyjno- sportowej. • rozszerzenie liczby podmiotów działających na rzecz rodziny i ich oferty, • podnoszenie kompetencji zawodowych osób pracujących z rodzinami, • wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczych rodzin, • realizacja programów profilaktycznych.
Zagrożenia
• erozja autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowych, • rozpad rodzin (rozwoły, separacje, emigracja zarobkowa, eurosieroctwo), • zagrożenia dla życia rodziny ze strony problemów uzależnień (w tym behawioralnych), bezrobocia, ubóstwa i przemocy domowej, • zaniedbania emocjonalne dziecka - małe zainteresowanie po stronie rodziców problemami dzieci, jego znajomymi i stylem spędzania czasu wolnego, • występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na podmioty i instytucje, • starzenie się społeczeństwa zwiększające zapotrzebowanie na rozwój usług opiekuńczych i pomocy instytucjonalnej, • brak umiejętności szukania pomocy w sytuacjach ryzykownych i kryzysowych, • zjawisko wyuczonej bezradności i uzależnienia od pomocy społecznej, • wzrost postaw roszczeniowych wśród klientów pomocy społecznej, • inflacja jako czynnik ubożenia rodzin, • negatywne skutki społeczne epidemii COVID-19, • niepewna sytuacja międzynarodowa w bezpośrednim sąsiedztwie Polski (wojna rosyjsko-ukraińska), • wypalenie zawodowe pracowników pomocy społecznej, • nadmierne zbiurokratyzowanie procesu wsparcia rodziny skutkujące koniecznością poświęcenia czasu pracowników pomocy społecznej na pracę z dokumentem kosztem pracy z klientem • akceleracja procesu stanowienia prawa – niejasności i luki w regulacjach, • niestabilność polityki społecznej państwa, • niepewność finansowania działań (niestabilność, ograniczone środki finansowe), • niestabilność w podejmowanych działaniach (przerywana praca asystentów), • stereotypowe postrzeganie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne, • rosnąca liczba zadań do realizacji przez samorządy przy braku lub niewielkim

poziomie dofinansowania zadań,

- niewystarczające środki finansowe na wdrażanie zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- konkurencja ze strony innych samorządów w uzyskiwaniu środków finansowych na działania społeczne.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Zadanie ujęte w niniejszym Programie są adresowane do rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Warta Bolesławiecka, które wychowują dzieci i z różnych przyczyn przeżywają trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, a których same nie są w stanie przezwyciężyć.

Mowa w szczególności o:

1) rodzinach:

- bezradnych lub niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- przeżywających kryzysy,
- wielodzietnych,
- dotkniętych uzależnieniami i przemocą,
- zagrożonych rozpadem, demoralizacją,
- w których władza rodzicielska została odebrana lub ograniczona poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

2) dzieciach i młodzieży, w tym zwłaszcza:

- z rodzin dotkniętych kryzysem i rodzin dysfunkcyjnych,
- przejawiających trudności wychowawcze,
- zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej

VII CZĘŚĆ PROGRAMOWA

VII 1. Cel główny

Zapewnienie skutecznego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną przyczyniającego się do prawidłowemu ich rozwojowi i wypełnianiu przez rodziny funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

VII 2. Cele szczegółowe

Realizacji tak pojętego celu głównego (nadrzędnego) służy określone poniżej pięć celów szczegółowych o charakterze operacyjnym. W poniższej tabeli przedstawiono działania przyjęte do realizacji oraz wskaźniki osiągnięcia danego celu.

Cel szczegółowy I: Profilaktyka i edukacja rodzin w zakresie dostępnych form wsparcia.

Cel szczegółowy II: Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i ich rodzin.

Cel szczegółowy III: Ograniczenie ryzyka występowania w rodzinach sytuacji kryzysowych oraz ich negatywnych następstw.

Cel szczegółowy IV: Usprawnienie modelu współpracy lokalnych podmiotów w prowadzonych działaniach na rzecz rodziny.

Cel szczegółowy V: Podniesienie kwalifikacji kadry pracującej na rzecz wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Cele będą realizowane poprzez działania, mające przywrócić rodzinie prawidłowe funkcjonowanie w sferze opiekuńczo – wychowawczej oraz pełnienia prawidłowych ról społecznych.

Praca z rodziną będzie połączona z jej własną aktywnością. Istotną kwestią jest wsparcie rodziny na etapie pojawienia się problemów oraz eliminowania sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę naturalną.

W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej – stworzenie możliwości powrotu do rodziny naturalnej.

Tab. 11. Cele szczegółowe Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Warta Bolesławiecka na l. 2024-2026

Cel szczegółowy I: Profilaktyka i edukacja rodzin w zakresie dostępnych form wsparcia	
Zadania	Wskaźniki realizacji celu
• Rozpowszechnianie spójnych informacji o oferowanych formach pomocy skierowanych do rodzin poprzez informacje szczególnie w lokalnych	• Liczba wydarzeń, • Przybliżona liczba uczestników, • Liczba informacji wytworzonych przez podmiot udostępnionych różnymi kanałami

mediach, w tym internetowych i społecznościowych oraz broszury; • Organizacja warsztatów, szkoleń, spotkań, kampanii społecznych, festynów tematycznych i innych wydarzeń promujących wartości rodziny, • Działania edukacyjno-informacyjne w zakresie współczesnych zagrożeń dla życia rodzinnego (uzależnienia, w tym behawioralne, cyberprzemoc, itd.); • Organizowanie spotkań, konferencji lub seminariów dotyczących problematyki rodziny oraz podmiotów działających na rzecz rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. • Działania w ramach realizowanych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców i opiekunów. • Promowanie stylu życia	komunikacji, • Liczba lokalnych kampanii na rzecz rodziny • Liczba i nakład wydanych broszur, plakatów, ulotek, • Liczba utworzonych grup wsparcia lub samopomocy; Liczba osób i rodzin, jaka skorzystała z programów profilaktycznych, Liczba zrealizowanych programów, Liczba osób i rodzin korzystającej z doradztwa z zakresie zdrowego stylu życia
---	---

Cel szczegółowy II: Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz wzrost poziomu zaspokojenia potrzeb dzieci i ich rodzin

Zadania	Wskaźniki realizacji celu
• Praca socjalna z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze, w tym przez asystenta rodziny, • Monitorowanie sytuacji rodzin, w których zakończył pracę asystent rodziny; • Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym pomoc psychologa, socjoterapeuty), • Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, • Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej, • Analizowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w piecz zastępczej. • Organizowanie dla dzieci pomocy w odrabianiu zadań domowych, wyrównywania deficytów edukacyjnych, • Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin	• Liczba rodzin z trudnościami op.-wych. objętych pracą socjalną i wsparciem asystenta rodziny; • Liczba asystentów rodziny, • Liczba rodzin z dziećmi z problemem uzależnienia członka rodziny od alkoholu/środków psychoaktywnych objętych pracą socjalną; • Rodzaj i forma udzielanego poradnictwa specjalistycznego, • Liczba udzielonych konsultacji i porad. • Wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej; • Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej) • Liczba dzieci korzystających z wypoczynku; • Liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą społeczną, w tym poszczególnymi rodzajami świadczeń i zasiłków; • Liczba osób niepełnosprawnych, którym

znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne) – w ramach: systemu pomocy społecznej, funduszu alimentacyjnego, świadczeń rodzinnych; • Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez kontynuowanie realizacji ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny, • Organizowanie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi; • Integracja rodzin ze środowiskiem lokalnym.	udzielono pomocy. • Liczba osób, które zostały objęte pomocą w formie usług opiekuńczych w tym dla osób z zaburzeniami psychicznymi, • Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny; • Liczba spotkań, wyjazdów integracyjnych
Cel szczegółowy III: Ograniczenie ryzyka występowania w rodzinach sytuacji kryzysowych oraz ich negatywnych następstw	
Zadania	Wskaźniki realizacji celu
• Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych; • Zapewnienie rodzinom z terenu gminy dostępu do nieodpłatnego specjalistycznego poradnictwa oraz punktu dla osób doświadczających przemocy domowej; • Zapewnienie warunków do pracy Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych, • Podejmowanie działań przez pedagogów szkolnych dot. przemocy domowej; • Monitorowanie sytuacji i wspieranie rodzin przez kuratorów sądowych dla nieletnich; • Pomoc i wspieranie rodziny w rozwiązywaniu problemów spowodowanych bezrobociem w rodzinie • Motywowanie nieaktywnych członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych i podejmowania pracy; • Monitorowanie sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej; • Zapewnienie wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-	• Liczba osób korzystających z grup wsparcia; • Liczba osób i rodzin jaka skorzystała z programów profilaktycznych • Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego • Liczba placówek wsparcia dziennego, • Liczba nieletnich uczęszczających na spotkania dot. przemocy domowej, • Liczba nadzorów kuratorów sądowych w przypadku dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, • Liczba osób uczestniczących w spotkaniach, korzystających z poradnictwa specjalistycznego. • Liczba osób które podjęły zatrudnienie. • Liczba spotkań ZI, powołanych grup d.-p., • Liczba założonych Niebieskich Kart, • Liczba spotkań, wywiadów asystenta rodzina w rodzinach zagrożonych przemocą. • Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, • Liczba działań skierowanych do osób uzależnionych i współuzależnionych, w

wychowawcze w formie asystenta rodziny; • Motywowanie do podjęcia leczenia celem minimalizowania uzależnienia i współuzależnienia	tym liczba spotkań z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od alkoholu • Liczba korzystających z terapii
Cel szczegółowy IV: Usprawnienie modelu współpracy lokalnych podmiotów w prowadzonych działaniach na rzecz rodziny	
Zadania	
• Organizacja cyklicznych spotkań przedstawicieli działających w obszarze na rzecz rodzin (kuratorów zawodowych, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, pielęgniarek, policjantów i innych specjalistów), w razie potrzeby z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość; • Promowanie roli asystenta rodziny i adekwatne do potrzeb zatrudnienia asystentów rodziny; • Organizowanie spotkań w zakresie budowania partnerstw i współpracy na rzecz rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo – wychowawcze w rodzinie.	• Liczba zrealizowanych spotkań • Liczba uczestników spotkań • Liczba reprezentowanych podmiotów • Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny • Liczba wspólnych inicjatyw, • Liczba zatrudnionych asystentów rodziny;
Cel szczegółowy V: Podniesienie kwalifikacji kadry pracującej na rzecz wspierania rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze	
Zadania	Wskaźniki realizacji celu
• Doskonalenie zawodowe kadr, zwłaszcza poprzez udział w szkoleniach, konferencjach, seminariach i innych formach kształcenia • Zakup fachowej literatury/czasopism	• Liczba przedstawicieli instytucji, podmiotów biorących udział w szkoleniach i innych formach kształcenia • Liczba i tematyka zrealizowanych szkoleń;

Opracowanie własne

VIII REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej.

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację poszczególnych zadań przyjętych w Programie są adekwatnie do zakresu swoich kompetencji:

- Urząd Gminy w Warcie Bolesławieckiej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bolesławcu,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Sąd Rejonowy w Bolesławcu,
- Szkoły/placówki oświatowe (poradnie, przedszkola),
- Placówki wspierające dzieci i młodzież (m.in.: placówki wsparcia dziennego, świetlice, koła zainteresowań, grupy wspierające),
- Podmioty/instytucje ochrony zdrowia.

IX FINANSOWANIE

Źródłem finansowania zadań wynikających z niniejszego Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Warta Bolesławiecka na lata 2024-2026 będą:

- środki finansowe z budżetu Gminy,
- dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
- dotacje z budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- programy rządowe z zakresu wspierania rodziny,
- środki europejskie, między innymi Europejski Fundusz Społeczny Plus,
- środki pozyskiwane z innych źródeł.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodzin i systemu pieczy zastępczej w zakresie zasad finansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej, samorząd Gminy Warta Bolesławiecka ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie w wysokości 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej, 30% w drugim roku, 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej. Pozostałe działania finansowane są ze środków Powiatu.

X MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Urząd Gminy w Warcie Bolesławieckiej oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Warcie Bolesławieckiej będą odpowiedzialni za monitorowanie realizacji Programu. Sprawozdanie i ocena realizacji poszczególnych działań w roku kalendarzowym będą opracowywane w oparciu o dane przekazane przez przedstawicieli instytucji oraz podmiotów realizujących Program. Ewaluacji podlegać będzie stopień realizacji celów szczegółowych osiąganych poprzez podejmowane działania prowadzące do ich osiągnięcia. Efektem ewaluacji będą wnioski i implikacje do ewentualnej modyfikacji działań. W trakcie realizacji Programu istnieje możliwość dokonywania zmian wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb

XI ZAKŁADANE REZULTATY PROGRAMU

- Wzmocnienie pozytywnych postaw rodzicielskich;
- Zapewnienie dziecku i rodzinie sprawnego modelu pomocy w prawidłowym funkcjonowaniu i rozwoju;
- Zwiększenie poziomu wiedzy i kompetencji opiekuńczo-wychowawczych w środowisku rodziców;
- zapewnienie i ulepszenie mechanizmu instytucjonalnego wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu swoich naturalnych funkcji;
- Prewencja występowania i pogłębianiu się sytuacji kryzysowych w rodzinie poprzez natychmiastowe zapewnienie rodzinie możliwości skorzystania ze specjalistycznej pomocy;
- Pogłębienie wiedzy i wrażliwości społecznej w zakresie zadań realizowanych przez asystentów rodziny;
- Wzrost poziomu kwalifikacji kadry pracującej na rzecz wspierania rodziny.

XII HARMONOGRAM

Działania przewidziane w niniejszym Programie będą realizowane w perspektywie trzech najbliższych lat 2024 – 2026. Program Wspierania Rodziny ma charakter ramowy, natomiast poszczególne działania, sposób i czas ich realizacji, zaangażowane podmioty realizować będą je zgodnie z ustalonym harmonogramem.

Uzasadnienie

Gminny program wspierania rodziny na lata 2024 – 2026 został opracowany jako jeden z elementów postanowień ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę, dzieci i młodzież, w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnienie ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami. W pierwszej kolejności rodzina powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymulować aktywność własną, wyzwalać potencjał i pozwalać na uczenie się nowych umiejętności. Pomoc powinna przede wszystkim być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.